

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΝ ΚΑΙ ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

I. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

II. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΝ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΤΥΧΩΝ ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΝ ΚΑΙ ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι η οικονομική διάσταση μιας λύσης του Κυπριακού προβλήματος θα είναι ζωτικής σημασίας για τη βιωσιμότητα του κράτους. Γι' αυτό και στην περίπτωση του Σχεδίου Ανάν οι οικονομικοί παράγοντες με την ευρεία έννοια του όρου θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπ' όψιν.

Η επιστροφή εδαφών και προσφύγων καθώς και η αναμενόμενη βοήθεια από την ΕΕ αποτελούν παράγοντες που θα επενεργήσουν θετικά στην περίπτωση λύσης του Κυπριακού προβλήματος. Όμως το σχέδιο θα πρέπει να αξιολογηθεί σφαιρικά. Θα πρέπει δηλαδή να μην χάσουμε το δάσος για το δένδρο.

Με αυτό το σκεπτικό υπογραμμίζεται ότι η παραγνώριση των βασικών κανόνων εύρυθμης λειτουργίας της οικονομίας ενός κράτους συνεπάγεται οδυνηρές εκπλήξεις. Εκ πρώτης όψεως διαφαίνεται, εμμέσως πλην σαφώς, ότι το σχέδιο Ανάν δεν λαμβάνει επαρκώς υπ' όψιν οικονομικούς παράγοντες και δεδομένα.

Στο κείμενο αυτό καταβάλλεται μια προσπάθεια να εξετασθούν συνοπτικά οι οικονομικές προεκτάσεις μιας λύσης του Κυπριακού προβλήματος με βάση το Σχέδιο Ανάν. Στην επόμενη ενότητα επιχειρείται μια θεωρητική προσέγγιση του όλου θέματος. Γίνεται δηλαδή μια εξέταση του συνταγματικού πλαισίου και πως αυτό επιδρά σε οικονομικούς παράγοντες και δεδομένα. Γίνεται ταυτόχρονα και αναφορά σε εμπειρίες άλλων χωρών. Στη δεύτερη ενότητα αντικρίζεται το Σχέδιο Ανάν και εξετάζονται οι κατευθυντήριες γραμμές που προκύπτουν και πως ενδεχομένως επηρεάζουν την οικονομία. Στην

τρίτη ενότητα επιχειρείται η ανάλυση διαφόρων οικονομικών πτυχών και δεδομένων. Την ενότητα αυτή ακολουθούν τα συμπεράσματα.

I. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Εξ ορισμού η συνταγματική δομή ενός κράτους επηρεάζει καθοριστικά την οικονομική διάρθρωση της χώρας και κατ' επέκταση τις οικονομικές της επιδόσεις. Η οικονομική διάρθρωση ενός κράτους περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις σχέσεις μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, το νομικό πλαίσιο που διέπει την οικονομική δραστηριότητα, το φορολογικό σύστημα, τις κρατικές δαπάνες, τον τρόπο λήψης και υλοποίησης των αποφάσεων που έχουν σχέση με την οικονομία, τις σχέσεις εργοδοσίας και συντεχνιών και την τριμερή συνεργασία. Καθοριστικής σημασίας είναι επίσης το κατά πόσον υπάρχουν ή όχι στρεβλώσεις στην οικονομία. Έτσι, μεταξύ άλλων, οι κυβερνητικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ είναι ένας σημαντικός δείκτης που αναμφίβολα και αναπόφευκτα επηρεάζει την οικονομική διάρθρωση μιας χώρας.

Υπενθυμίζεται ότι για το 2002 στις ελεύθερες περιοχές το εν λόγω ποσοστό προσεγγίζει το 40%. Είναι προφανές ότι στην περίπτωση προώθησης του Σχεδίου Ανάν και ενός τρικέφαλου κράτους θα επέλθει σημαντική άνοδος των κυβερνητικών δαπανών. Εάν λόγω άγνοιας ή παραλείψεων δεν ληφθούν υπ' όψιν βασικοί κανόνες εύρυθμης λειτουργίας μιας οικονομίας και οι κρατικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ προσεγγίσουν ή ακόμη ξεπεράσουν το 50%, οι προοπτικές θα είναι δυσοίωνες. Μια τέτοια εξέλιξη θα δυναμιτίσει την πορεία της Κυπριακής οικονομίας με απρόβλεπτες συνέπειες. Η δυσαρέσκεια που θα προκύψει από ένα ανεπιθύμητο πολιτικό σύστημα σε συνδυασμό με σοβαρά

οικονομικά προβλήματα ενδεχομένως θα δημιουργήσουν ένα εκρηκτικό μείγμα.

Στην προκειμένη περίπτωση είναι εύλογο να διερωτηθεί κανείς για τις δαπάνες λειτουργίας ενός τρικέφαλου κράτους καθώς και για προβλήματα που ενδεχομένως να προκύψουν από αδιέξοδα λόγω των δύσκαμπτων μηχανισμών λήψεως αποφάσεων. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να μας προβληματίσει η πορεία σύγκλισης του βιοτικού επιπέδου των δύο κρατιδίων/κοινοτήτων που δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς την απρόσκοπτη λειτουργία των νόμων της αγοράς. Η προσπάθεια αυτή θα θυμίζει την ιστορία αλλά και την τιμωρία του Σίσυφου.

Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να γίνει αναφορά σε διεθνικά και πολυεθνικά μοντέλα στα οποία υπήρχαν ή υπάρχουν τριβές σε σχέση με οικονομικούς παράγοντες. Στο Βέλγιο, οι Φλαμανδοί που αποτελούν την πλειοψηφούσα κοινότητα έχουν τα τελευταία χρόνια ακολουθήσει μια πολιτική που οδηγεί σε περαιτέρω αυτονόμηση των κρατιδίων καθώς νοιώθουν ότι επιχορηγούν συστηματικά τους Βαλόνους. Στην πρώην Γιουγκοσλαβία, πέραν από τους ιστορικούς ανταγωνισμούς μεταξύ των διαφόρων εθνοτήτων, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι τόσο οι Κροάτες όσο και οι Σλοβένοι ένοιωθαν ότι επιχορηγούσαν τους Σέρβους. Και αυτός ήταν ένας από τους ενδογενείς παράγοντες που συνέτειναν στη διάλυση της Γιουγκοσλαβικής ομοσπονδίας. Με αυτό το σκεπτικό ερωτώ κατά πόσον οι Ελληνοκύπριοι θα δεχθούν να επιχορηγούν συστηματικά τους Τουρκοκυπρίους και τους εποίκους στα πλαίσια ενός άδικου πολιτικού συστήματος. Σίγουρα δεν θα υπήρχε ένσταση να γίνει προσπάθεια για τη σύγκλιση του βιοτικού επιπέδου Ελληνοκύπριων και Τουρκοκυπρίων στα πλαίσια ενός λειτουργικού κράτους που σέβεται το κοινοτικό κεκτημένο και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι αναπόφευκτα θα επηρεασθεί και η πορεία ένταξης της Κύπρου στην Ευρωζώνη. Εάν εκτροχιασθούν οι οικονομικές επιδόσεις της χώρας λόγω των προβλημάτων που έχουμε ήδη αναφέρει (και δεν είναι τα μόνα), τότε θα επηρεασθεί δυσμενώς και η αξία της Κυπριακής λίρας ενώ η ένταξη στην Ευρωζώνη θα καθυστερήσει πολύ.

Εν κατακλείδι, υπογραμμίζεται ότι όσο πιο ευέλικτη είναι η οικονομική διάρθρωση ενός κράτους τόσο πιο θετικά είναι τα αποτελέσματα για την οικονομία. Με το ίδιο σκεπτικό, όσο πιο δύσκαμπτη και στρεβλωτική είναι η οικονομική διάρθρωση μιας χώρας τόσο πιο αρνητικές είναι οι επιπτώσεις στην οικονομία. Αναφέρονται ως παραδείγματα δυσκαμψίας και στρεβλώσεων η Σοβιετική Ένωση και η Τσεχοσλοβακία, οι οποίες διαλύθηκαν εκ των έσω.

II. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΝ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

Είναι προφανές ότι το Σχέδιο Ανάν δεν λαμβάνει υπ' όψιν βασικούς κανόνες εύρυθμης λειτουργίας ενός σύγχρονου κράτους. Είναι χαρακτηριστικό ότι όσον αφορά τις πρόνοιες του Σχεδίου για την Κεντρική Τράπεζα ο Διοικητής της κ. Χριστοδούλου τις χαρακτήρισε «δυσνόητες και προβληματικές». Μεταξύ άλλων, η εισήγηση για μια τρικέφαλη Κεντρική Τράπεζα (μία στο κοινό κράτος και δυο υποκαταστήματα – ένα σε κάθε συστατικό κράτος, βλ. άρθρο 30 του προτεινόμενου συντάγματος) καταδεικνύει την έλλειψη στοιχειωδών γνώσεων οικονομικών: Ποιός ο λόγος για μια τέτοια ρύθμιση καθ' ην στιγμήν όλες οι χώρες που θα ενταχθούν στην ΕΕ θα πρέπει να χαράξουν απρόσκοπτη πορεία για ένταξη στην Ευρωζώνη; Και είναι προφανές ότι σε μια τέτοια περίπτωση ο ρόλος της Κεντρικής Τράπεζας

της κάθε χώρας μέλους εξ ορισμού μειώνεται δραστικά. Φυσικά, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις για την Κεντρική Τράπεζα είναι ενδεικτικές του τρόπου σκέψης των αρχιτεκτόνων του Σχεδίου Ανάν.

Μέχρι τώρα οι περιορισμοί στο δικαίωμα περιουσίας, εγκατάστασης και διακίνησης καθ' άπασαν την επικράτεια της Κύπρου αντικρίζοντο κυρίως από την πολιτική διάσταση, ότι δηλαδή αποτελούσαν μια σαφή παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κοινοτικού κεκτημένου. Και φυσικά ουδείς αμφιβάλλει ότι πρόκειται περί σαφούς παραβίασης και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κοινοτικού κεκτημένου. Αλλά ταυτόχρονα δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι δημιουργούν και τεράστιες στρεβλώσεις στην οικονομία – στρεβλώσεις που μπορούν να οδηγήσουν σε ανεπιθύμητες καταστάσεις και δυσάρεστες εκπλήξεις. Για παράδειγμα, ο στόχος της σύγκλισης του βιοτικού επιπέδου μεταξύ των δύο πολιτειών και των δύο κοινοτήτων θα καταστεί ανέφικτος. Ως αποτέλεσμα θα υπάρχει μεγάλη ροπή μετακίνησης από το Τουρκοκυπριακό κρατίδιο στο Ελληνοκυπριακό.

Με βάση τις πρόνοιες του Σχεδίου Ανάν οικονομικές αρμοδιότητες θα έχουν και τα δύο συστατικά κρατίδια καθώς και το κοινό κράτος. Θα δημιουργούνται προβλήματα συντονισμού καθώς θα υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις. Επιπρόσθετα, το κοινό κράτος με βάση το Σχέδιο Ανάν λαμβάνει ως «προϊκα» τα χρέη (εκτός αυτών που σχετίζονται με τους εξοπλισμούς και χρεών προς την Ελλάδα και την Τουρκία) των δύο συστατικών κρατών. Αυτό στην πράξη σημαίνει ότι οι Ελληνοκύπριοι θα πληρώσουν τα χρέη της «ΤΔΒΚ».

Εν ολίγοις το Σχέδιο Ανάν δεν φαίνεται να λαμβάνει επαρκώς υπ' όψιν τους κανόνες εύρυθμης λειτουργίας μιας οικονομίας και ενός κράτους που αποτελεί μέλος της ΕΕ και θα κληθεί να λειτουργεί σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Κατ' επανάληψιν έχει λεχθεί από τους διάφορους

μεσολαβητές ότι θα πρέπει οι Κύπριοι να βλέπουν το μέλλον και να αφήσουν το παρελθόν. Αυτή είναι σωστή εισήγηση – εισήγηση όμως που οι ίδιοι έχουν παραβιάσει καθώς το συνταγματικό πλαίσιο είναι αποτέλεσμα των γεγονότων του 1974 και όχι των αναγκών του μέλλοντος. Επί τούτου σημειώνεται ότι η ανταγωνιστικότητα αποτελεί κυρίαρχο χαρακτηριστικό του Ευρωπαϊκού και του διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος. Το Σχέδιο Ανάν θεσμοποιεί τις στρεβλώσεις στη ελεύθερη διακίνηση και εγκατάσταση εργατικού δυναμικού και κεφαλαίου στην οικονομία της Κύπρου. Οι στρεβλώσεις αυτές δεν θα επιτρέψουν στην οικονομία της Κύπρου να μεγιστοποιήσει την αποδοτικότητά της. Αντίθετα, δημιουργούνται ανυπέρβλητα εμπόδια που θα οδηγήσουν στον μαρασμό.

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΤΥΧΩΝ ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η επιστροφή εδαφών και προσφύγων, η βοήθεια για την ανασυγκρότηση από την ΕΕ καθώς και από άλλες πηγές αναπόφευκτα θα δημιουργήσουν μια νέα κινητικότητα. Μεταξύ άλλων, η πορεία ανοικοδόμησης και τα νέα έργα υποδομής θα συνεπάγονται μεγάλες επενδύσεις, δημιουργία θέσεων απασχόλησης και μια ουσιαστική ώθηση της οικονομίας. Με το ίδιο σκεπτικό, αν στο θέμα των περιουσιών ενεργοποιηθούν τέτοιες ρυθμίσεις ώστε οι αποζημιώσεις για εθελοντικές ανταλλαγές να προέλθουν από ταμεία τα οποία θα προικοδοτηθούν από το εξωτερικό και πάλιν οι επιπτώσεις θα είναι θετικές. Επιπρόσθετα, αναμένεται ότι το τουριστικό ρεύμα προς την Κύπρο θα αυξηθεί περαιτέρω. Και αυτό θα αποτελεί θετικό στοιχείο (θα πρέπει όμως να αποφευχθούν οι υπερβολές, η καταστροφή του περιβάλλοντος και όλα τα άλλα λάθη του παρελθόντος).

Φυσικά, όλα αυτά τα θετικά στοιχεία θα μπορούσαν να επενεργήσουν με τρόπο που σταδιακά να επουλώσουν τις πληγές του παρελθόντος και να ανοίξουν τον δρόμο για μια νέα εποχή, εάν υπήρχε ένα συνταγματικό πλαίσιο το οποίο θα ενθάρρυνε τη συνεργασία και θα απόφευγε τις στρεβλώσεις. Φιλοσοφικά και ψυχολογικά οι αποκλίσεις από το κοινοτικό κεκτημένο και η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα δημιουργήσουν σοβαρά προβλήματα ταύτισης και στήριξης του «νέου κράτους», οι δομές του οποίου δεν θα εμπνέουν εμπιστοσύνη στους Ελληνοκυπρίους. Αντίθετα θα τους δημιουργούν το αίσθημα της ανασφάλειας και της αδικίας.

Επιπρόσθετα, οι ενδογενείς θεσμοί και η οικονομική διάρθρωση του κράτους που θα δημιουργηθεί στην περίπτωση λύσης του Κυπριακού προβλήματος με βάση το Σχέδιο Ανάν θα οδηγούν σε προβλήματα και θα αναπαράγουν αδιέξοδα. Όπως έχω ήδη αναφέρει, το τρικέφαλο κράτος θα οδηγήσει σε ουσιαστική αύξηση των δημοσίων δαπανών. Και επειδή έχει λεχθεί ότι οι περικοπές των δαπανών για την άμυνα θα αρκούν για να καλύψουν τις επιπρόσθετες ανάγκες που θα προκύψουν, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι στην πορεία του χρόνου και δυναμικά η θέση αυτή δεν είναι δυνατό να ανταποκρίνεται προς την πραγματικότητα. Μπορεί για τον πρώτο ή τον δεύτερο χρόνο οι περικοπές από την άμυνα να αρκούν για τις επιπρόσθετες κρατικές δαπάνες. Αλλά μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα το κόστος λειτουργίας του τρικέφαλου κράτους θα είναι υπέρογκο. Επιπρόσθετα, μπορεί να προνοείται από το Σχέδιο Ανάν ότι το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα είναι αρμοδιότητα των συστατικών κρατών, αλλά αυτή η θέση δεν μπορεί να έχει μέλλον. Σε ομοσπονδιακά κράτη το ταμείο είναι ενιαίο. Αλλά και αν παραμείνει η διπλή δομή είναι φυσικό το Τουρκοκυπριακό κράτος να ζητεί επιχορηγήσεις από τα έσοδα του κοινού κράτους για να καλύψει τις ανάγκες του Τουρκοκυπριακού

Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για σκοπούς σύγκλισης των ωφελημάτων με το αντίστοιχο Ελληνοκυπριακό.

Συναφές με αυτό θα είναι και το πάγιο αίτημα του Τουρκοκυπριακού κράτους για σύγκλιση του βιοτικού επιπέδου των δύο συστατικών κρατών. Αλλά ενώ το αίτημα αυτό είναι λογικό πρέπει να γίνει κατανοητό ότι αυτό δεν μπορεί να υλοποιηθεί μόνο από τη στήριξη της ΕΕ και τις επιχορηγήσεις των Ελληνοκυπρίων και μάλιστα στην απουσία μιας ενιαίας αγοράς – απουσία που προδιαγράφεται από το ομόσπονδο-συνομοσπονδιακό Σχέδιο Ανάν.

Ένα άλλο θέμα υψίστης σημασίας είναι οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Ουσιαστικά το Σχέδιο Ανάν δημιουργεί μια πολύ ασθενή κεντρική κυβέρνηση και εισάγει επιπροσθέτως την προϋπόθεση των διπλών πλειοψηφιών για τη λήψη αποφάσεων. Ακόμα και ο Τουρκοκύπριος πολιτικός κ. Ντουρτουράν, ο οποίος πιστεύει σε μια αδιαίρετη Κύπρο, θεωρεί προβληματικές αυτές τις ρυθμίσεις. Σε ένα περιβάλλον όπου απαιτείται ευελιξία οι ρυθμίσεις αυτές θα δημιουργήσουν ανυπέρβλητα προβλήματα.

Ουσιαστικής σημασίας είναι και το θέμα των εποίκων. Άμεσα και έμμεσα οι ρυθμίσεις Ανάν οδηγούν σε νομιμοποίηση των εποίκων. Έτσι η πλειοψηφία των κατοίκων στο Τουρκοκυπριακό κράτος θα είναι έποικοι. Έχει κατ' επανάληψιν δημοσιευθεί ότι οι Τουρκοκύπριοι είχαν και έχουν σοβαρά προβλήματα με τους εποίκους. Το πρώτο ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσον θα ανεχθούν οι Ελληνοκύπριοι να τους επιχορηγούν συστηματικά.

Συναφές με αυτό είναι και το γεγονός ότι το Σχέδιο θα οδηγήσει σταδιακά σε μια κατάσταση που το υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση κράτος θα είναι αμιγώς Τουρκικό και το υπό Ελληνοκυπριακή διοίκηση

κράτος θα είναι ένα πληθυσμιακά μεικτό κράτος. Το αίσθημα αδικίας καθώς και η δημιουργία κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων και εντάσεων θα οδηγήσει αναπόφευκτα στην αύξηση της ροπής μετανάστευσης Ελληνοκυπρίων. Επίσης, λαμβάνοντας υπ' όψιν τη γειτνίαση της Τουρκίας καθώς και το γεγονός ότι η γεωγραφία και οι δημογραφικοί παράγοντες είναι καθοριστικοί για τη μοίρα ενός τόπου ίσως οι Ελληνοκύπριοι βρεθούν προ οδυνηρών εκπλήξεων. Δηλαδή, δεν αποκλείεται μακροπρόθεσμα να πλειοψηφήσει το Τουρκικό στοιχείο. Άλλωστε και το Σχέδιο Ανάν αναφέρει ότι στη δημόσια υπηρεσία του κοινού κράτους (άρθρο 28 του προτεινομένου συντάγματος), στο προεδρικό συμβούλιο (άρθρο 24) και στην Κάτω Βουλή (άρθρο 20) η σύνθεση θα εξαρτάται από τα πληθυσμιακά δεδομένα. Οι αντίστοιχες αρχικές ρυθμίσεις (2:1), (4:2), (3:1) γίνονται με βάση τα υφιστάμενα δεδομένα – οι Τούρκοι έχουν προνοήσει και για το μέλλον προβλέποντας και προσβλέποντας στη διαφοροποίηση των δημογραφικών δεδομένων.

Ένα άλλο θέμα το οποίο έχει παραγνωρισθεί είναι αυτό της δυνατότητας της Κύπρου να ενταχθεί στην Ευρωζώνη σε δύο χρόνια μετά από την ένταξη και με την υιοθέτηση του ομοσπονδο-συνομοσπονδιακού Σχεδίου Ανάν ως λύσης του Κυπριακού προβλήματος. Η ένταξη στην Ευρωζώνη απαιτεί μια ολοκληρωμένη οικονομική πολιτική που να εμπεριέχει το στοιχείο της δημοσιονομικής και νομισματικής πειθαρχίας καθώς και την ουσιαστική αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Οι ρυθμίσεις του σχεδίου Ανάν με τις στρεβλώσεις που θα επιφέρουν οδηγούν σε αντίθετα αποτελέσματα με άμεσο τον κίνδυνο εκτροχιασμού του τρένου προς την Ευρωζώνη. Εάν επίσης ληφθεί υπ' όψιν ότι το κοινό κράτος σύμφωνα με το Σχέδιο Ανάν θα αναλάβει και τα χρέη των συστατικών κρατών (εξαιρουμένων των χρεών για εξοπλισμούς και χρεών προς την Ελλάδα και την Τουρκία) τότε οι

προοπτικές καθίσταται δυσοίωνες. Λαμβάνοντας υπ' όψιν όλα τα δεδομένα, πρέπει να τονισθεί ότι όχι μόνο θα εκτροχιασθεί η πορεία προς την Ευρωζώνη αλλά και η Κυπριακή Λίρα θα υποτιμηθεί. Και τούτο διότι θα υπάρξουν πληθωριστικές πιέσεις, αύξηση της φορολογίας, και στρεβλώσεις που θα πλήξουν την αποδοτικότητα και ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Παρά τα οποιαδήποτε θετικά στοιχεία που μπορούν να διαπιστωθούν από μια αξιολόγηση του Σχεδίου Ανάν, μια σφαιρική εξέταση οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν ως αποτέλεσμα της συνταγματικής δομής και της οικονομικής διάρθρωσης που θα προκύψουν από το Σχέδιο ενδεχομένως να είναι ανυπέρβλητα. Δεν είναι εξ άλλου τυχαίο που οι πολιτικές δυνάμεις και στην Κύπρο και στην Ελλάδα περιλαμβανομένων και αυτών που έχουν ταχθεί θετικά έναντι του Σχεδίου ως βάσης για διαπραγμάτευση, ανησυχούν για τις προοπτικές λειτουργικότητάς του.

Πρέπει να υπογραμμισθεί ότι εάν μια λύση, που θα θεωρηθεί ως ένας οδυνηρός συμβιβασμός και ως μια ήττα, συνοδεύεται και από κοινωνικο-οικονομικά προβλήματα τότε είναι πολύ πιθανόν να δημιουργηθεί μία εκρηκτική κατάσταση. Εν κατακλείδι είναι σημαντικό να τονισθεί ότι από την Ελληνική πλευρά θα μπορούσαν να γίνουν πολύ πιο αποτελεσματικές κινήσεις και ενέργειες για να εμβολιασθεί μια λύση του Κυπριακού προβλήματος από τους κανόνες εύρυθμης λειτουργίας της οικονομίας και του κράτους. Οι νομικιστικές προσεγγίσεις δεν αρκούν...